

ÅLAND *Skördetid* JUST NU

FINLANDS
SYDLIGASTE
ÄPPELODLING

DAGS FÖR
ÅRETS STORA
SKÖRDEFEST

Ålands största
evenemangskalender

Se sidorna 26-30

SLÄKTGÅRDEN SOM BLEV GÅRDSMEJERI

Skördetiden, bästa tiden

Ålänningar tycker om att tala gott om hembygden. Jag är själv skyldig till detta och mina vänner på studieorten i Sverige vet redan mer om självstyrelsen och demilitariseringen än vad de någonsin kunnat drömma om som unga.

Men nu är tiden äntligen här för att omvandla denna lokalpatriotism till handling. Hösten är kommen och så också skördetiden, den bästa tiden. Det finns ingen bättre tid på året för att handla lokalt än just nu. Du kan äta en banan från Brasilien vilken tid på året som helst men aldrig kan du välja mellan så många olika åländska äppelsorter som just nu.

Skördefestens verksamhetsledare **Liz Mattsson** säger i sin intervju inför Skördefesten i den här tidningen att det är extra viktigt att handla lokalt just i år, efter den torra sommaren.

Jag tycker att man ska följa hennes råd och ge sig ut bland gårdarna och handla på sig allt mellan strax ovanför jorden och jord. Och handla inte bara för den närmsta framtiden utan lär dig de gamla knepen för att bevara de åländska produkterna året om.

Ta inspiration från Mattas gårdsmejeri och Peders aplagård här i tidningen och lär dig förädla. Något eget gårdsmejeri eller äppelmusteri kanske du inte kommer att grunda men att lära sig sylta, safta och förädla är inte bara ekonomiskt, det är också miljövänligt och otroligt gott.

Ta vara på den här tiden och låt det inspirera dig även resten av året. Tänk en extra gång innan du handlar, lagar och slänger mat. Men framför allt, njut av de högklassiga råvarorna och förädlade produkterna som finns att tillgå, ät dig igenom Skördefesten och ta med dig känslan hem och in i ditt eget kök.

Otto Johansson

”Ta vara på den här tiden och låt det inspirera dig även resten av året.”

Soppornas soppa

Hösten är soppornas årstid. Samla på dig av höstens skörd och frys in, så kan du äta lokalt och otroligt gott hela hösten (och vintern) ut. En soppa som jag aldrig får nog av är denna soppa, från boken Soppor, bröd & rörör av Lisa Eisenman Frisk och Monica Eisenman. Lite små justeringar har jag dock gjort för att göra den perfekt!

Ingredienser

1 gul lök
2 vitlöksklyftor
1/2 röd svag chili
2 msk åländsk rapsolja
3 potatisar
600 gram majs (ur frysen, tinad)
1 l vatten
2 tärningar grönsaksbuljong
1 dl sweet chilisås

Crème fraîche och nybakt bröd till servering.

1 Skala och hacka lök och vitlök. Ta bort kärnorna ur chilin och hacka den fint. Fräs i olja i en kastrull tills det fått lite färg.

2 Skala och skär potatisen i bitar. Släng ner potatisen och majsen i kastrullen med löken och håll sedan på en liter vatten och smula ner buljongtärningarna. Koka upp och låt puttra i en kvart.

3 Låt soppan svalna en stund och mixa soppan sedan slät. Salta och peppra efter behag och rör ner sweet chilisås. Servera med en klick crème fraîche och nybakt bröd!

Alexandra Gäddnäs

MOTORSÅG SP 526
Lätt att starta, effektiv och pålitlig.
• 52 cc (2,3 kW) motor
• 15" svärd
189€

Auktoriserad VVS-installatör

229€

310€

229€
Inkl. batteri & laddare!

Stiga har lösningen

329€

209€

Välkommen in och hitta din Stiga-favorit!

FALLGÄRDSVÄGEN TEL. 23 700. BUTIKEN TEL. 527 420 VARD. 08-17, LÖRD. 10-14 www.vvskylcenter.ax

ÅLAND
just nu

Annonssäljare:
Joakim Rosén tel 26663

Redaktör Alexandra Gäddnäs Text Alexandra Gäddnäs, Otto Johansson Ansvarig utgivare Niklas Lampi Omslag Jennifer Sundman och Lars-Johan Mattsson med barnen Vendla och Vera Foto Robert Jansson, Alexandra Gäddnäs, Staffan Lund Layout Sebastian Boman Annonspåböring Ått/ Annonssverkstan Tryck Tidningsstryckarna På Åland Upplaga 30.000 ex Ges ut av Ålands Tidnings-Tryckeri Ab Kontakt E-post: fornamn.efternamn@alandstidningen.ax, telefon: + 358 18 26026, adress: Pb 50, Ax-22101 Mariehamn, Åland. Tidningen distribueras till alla åländska hushåll och finns på följande platser: Kantarellen, Sparhallen, Mathishallen, Sittkoffs galleria, Magazin, Stadsbiblioteket, Hotell Arkipelag, Hotell Adlon, Park Hotell, Scandic Hotell Savoy, F:ma Erik Mattsson, Kea-Market, Turistinformationen Storgatan.

VIKING LINE
ms Amorella, ms Isabella,
ms Rosetta

ECKERÖ LINJEN
Bibokning Åland: (0)18-28300
Gripshamn: 0175-25800

WILLIAMS
Bussar

www.nautical.ax

Planera in hösten på Nautical!

Skaldjursveckor
5-13 oktober

Fira Far
söndagen den 11 november

Julbord
27 november – 22 december
52,- (barn 0-6 år 10,- 7-12 år 20,-)
Grupper/företag – kontakta oss för upplägg, priser m.m.

 Gilla oss på Facebook

Hamngatan 2. Boka bord på tel. 19 931 eller besök oss på www.nautical.ax
Öppet: måndag-fredag kl. 11-23, lördag kl. 17-24, sista inläpp kl. 20.30

nautical

LES DEUX
copenhagen

ZIC • ZAC
BUTIKEN
TORG GATAN 9
www.ziczac.ax

TRETTIO ÅR AV ÄPPLEN

Peders aplagård är familjeföretaget som startades av en slump. Tillsammans med familjen Dahl förädlar familjen Blomsterlund sina äpplen från Finlands, och Ålands, sydligaste äppelodling, med ett tiotal produkter som resultat. I över tio år har produkterna varit en omtyckt åländsk delikatess.

Text och foto: Alexandra Gäddnäs

» Fortsättning på nästa uppslag.

Det är från de småskaliga äppelodlingarna aplagårdens produkter härstammar.

DAGS ATT HÖSTRUSTA!

279⁰⁰ €

GB 355 BP lövblås Kraftfull bensindriven rygghängd lövblås för bekvämt arbete över stora ytor.

GBV 345 lövblås Effektiv och praktisk enhandsblåsare med 3-i-1. Blås, sug och mulching.

Hestra Job
Kobolt Czone

14⁹⁰ €/par

från **49⁰⁰ €**

34⁹⁰ (48,90)

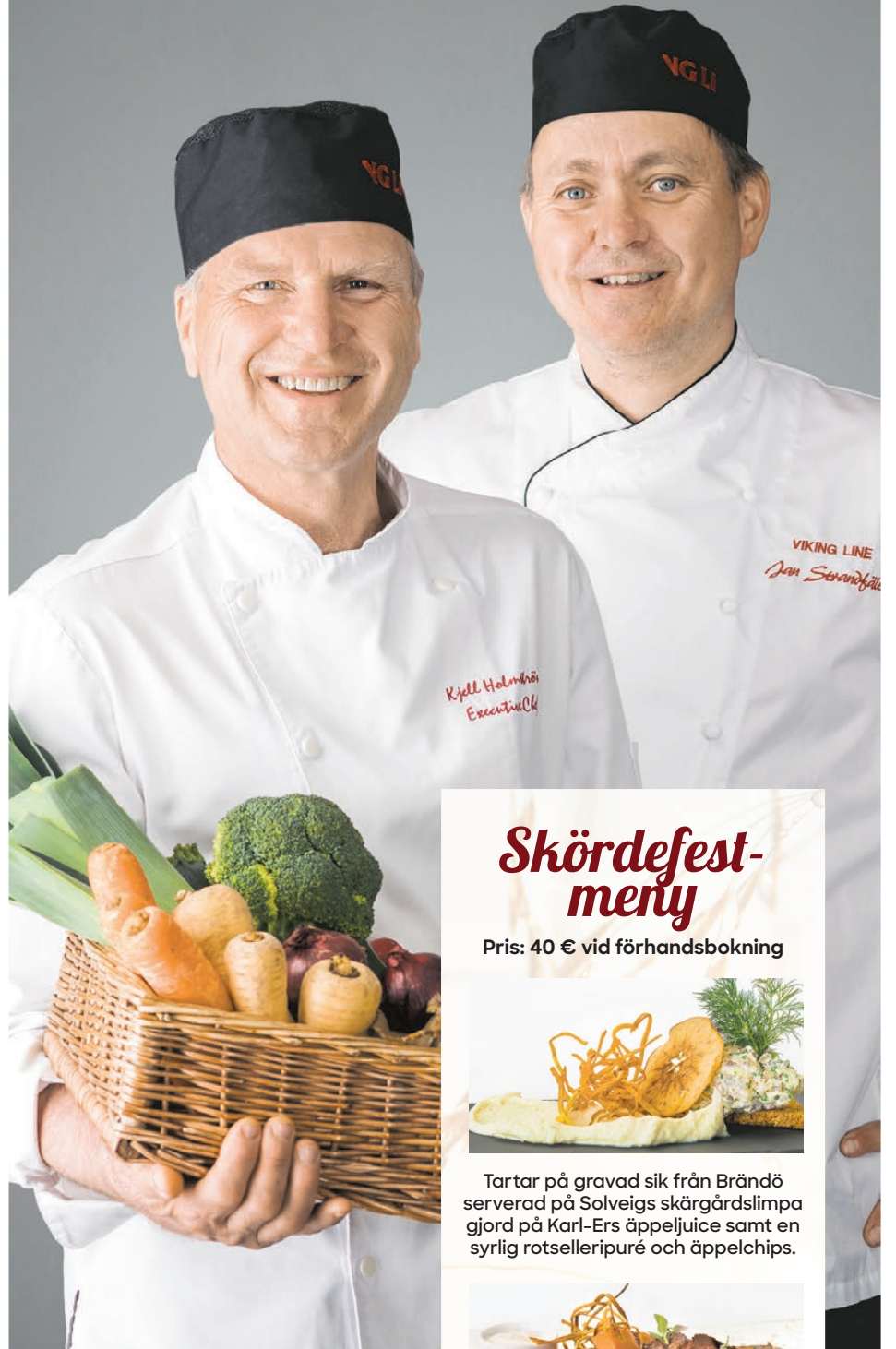
Gelia Strålkastare m. sensor 20W LED

Wibe Hushållsstege 2020, 3-6 steg

Mattssons

Mån-fre 7-21, lör 9-21, sön 11-19. Bygg: Mån-fre 7-17, lör 9-14. Tel. 43 250 www.mattssons.ax

Nyskördat till havs!

Skördefestmeny

Pris: 40 € vid förhandsbokning

Tartar på gravad sik från Brändö serverad på Solveigs skärgårdslimpa gjord på Karl-Ers äppeljuice samt en syrlig rotselleripuré och äppelchips.

Vitsvanshjärt från skärgården, tillagad på tre olika sätt.

Hjärtfilé med viltsky, pulled hjört och Rosellas röka hjörtkorv med salvia och vitlök. Serveras med Mattas yoghurt, lingon, sötpotatispuré, honungsrostade rotsaker och friterad svartrot.

Friterad Pommernost med dillsmaksatt äppelkompott och hemlagad åländsk getostglass med havtornspaj och mandelkaramell.

Skördemånad på Rosella 1-30.9

Våra skickliga kockar har komponerat en skördefestmeny som serveras i à la carte-restaurang La Rose.

Utvalda dagar bjuder skärgårdsspelman Åke Hellman på muntra toner och du hittar säsongsbetonade inslag i The Buffet, caféer och taxfreebutik.

Dessutom spelar kända dansband varje fredag och lördag! Välkommen ombord!

VIKING LINE

vikingline.ax/skordemanad

ÅLANDS POPULÄRASTE ORKESTRAR FRÅN 60-TALET

Back to the 60's ★ ★

★ ★ THE BIG REUNION

Anacondas ★ Stockdoves ★
 Teenagers ★ ELOFS GROUP
 HITCH HIKERS ★ SHAROWS

Konferenciär: Elof "Loffe" Johns

Lördag 6 oktober 2018 kl. 19.30
 Breidablick, Finström

Förköp vid Ålandstidningen: 27 € (30€)
 Obs! Vi tar endast emot KONTANTER vid entrén.

Serveringen sköts av Finströms Mellersta Marthaförening

Stolta sponsorer som var med då det begav sig...

Dags för höstservice av båtmotorn?

Vi utför MARINSERVICE och tillhandahåller RESERVDELAR

AUKTORISERAD VERKSTAD FÖR:

can-am
 AUKTORISERAD VERKSTAD
 OCH RESERVDELAR

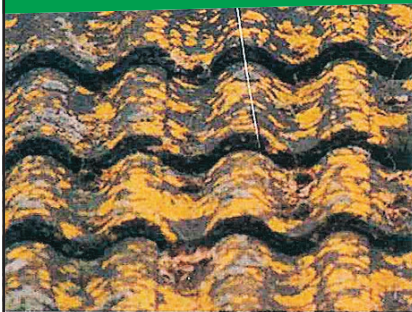
Testa oss när det gäller,
 Välkommen in!

BRINK TEC

Grindmattesvägen 3, Mariehamn +358 18 28 127,
 +358 457 595 7718, brinktec.aland@gmail.com

BioComb – Rent tak!

Enkel Biocid Rengöring

Späda

Spruta

Vänta

Njut

Avdödar och rengör från mikro-organismer och påväxt. Biologiskt nedbrytbar.

BioComb Rent Tak avlägsnar effektivt smuts samt påväxt av mikroorganismer som bakterier, mögel, alger, lavar och mossor på alla typer av utomhus-tak. Kräver ingen eftersköljning.

Bio Comb appliceras med lågtrycksspruta och spädes med vatten till 1:2.

1 liter utspädd BioComb räcker till ca 5–7 m² behandlingsyta.

Med Ålandskortet
 -20%!

ÅLANDS & FÄRG & TAPETab
 Grundades 1948

SKARPANSVÄGEN 28 TEL. 19 867, VARD 08-17, LÖRD 09-13

butiken@fargtapet.aland.fi

Siv och Peder Blomsterlund driver aplagårdens gårdsbutik i en gammal lada i Österbygge, på Kökar.

» Fortsättning från föregående uppslag.

”Vi försöker använda så mycket lokalproducerat som möjligt”

– Ett tips, far till Aplagården och ät lunch.

Det första som händer när jag kliver i land på Kökar är att bli rekommenderad att äta på Peders aplagård.

Ungefär tio kilometer utanför Harparnäs hittar man ett gammalt fähus. Utanför den upprustade ladan möter man två stora altaner, och på insidan en gårdsbutik, kafé och matservering. Det är **Peder** och **Siv Blomsterlund** som tillsammans med familjen Dahl driver Peders Aplagård ute på soliga Kökar.

Familjen Blomsterlund odlar äpplen i liten skala som man sedan förädlar och säljer, bland annat i den egna lilla gårdsbutiken och på marknader runt om på Åland och i Finland.

– Sommaren 2008 började vi med en liten gårdsbutik. Det var ett stort lyft. Via marknaden ”Ålandsdagarna” på Senatstorget i Helsingfors fick vi plötsligt stor spridning, säger Peder Blomsterlund.

Det som började som en liten gårdsbutik fungerar i dag också som matservering sommartid. Matserveringen och kaféet har

Siv Blomsterlund berättar att man försöker ha en lokal koppling till produkterna, till exempel kommer munkcidern från det gamla franciskanska klostret i Hamnö.

bara öppet sommartid, och serverar enkel men god mat med lokal förankring, fika och pizza.

– Folk tycker om hemlagad, traditionell mat, så som mat ska vara. Det ska inte vara några konstigheter. Vi försöker använda så mycket lokalproducerat som möjligt, säger Peder Blomsterlund, samtidigt som han skär upp en dagsfärsk och Kökarsfiskad sikfilé.

Äppelcider och glögg

Aplagårdens historia tar sin början år 2007. Då hade Peder Blomsterlund redan odlat äpplen på gården i över tjugo år.

– **Olle Dahl** kom och frågade om vi inte kunde hitta på något kul med alla äpplen. Vi började spåna lite på hur man kunde förädla dem. Odlingen är inte så stor

Sommartid är pizzorna mycket populära och tjuvlyssnar man på övriga gäster på altanen får de ett gott betyg.

men vi tyckte att vi kunde försöka, säger Siv Blomsterlund.

Först skissade man på möjligheterna till en egen anläggning för förädlingen på Kökar, något som visade sig bli en kostsam historia. I stället hittade man ett musteri dit de fick föra sina äpplen för förädling.

– Det första vi gjorde var äppelcidern och den ljusa glöggen. Röd glögg var ju det ”normala”, så vi fick ta in och laga en sådan också. Olle är uppvuxen i Sverige med julmust så måste vi försöka hitta på något där också, och då föddes Koppskärsdrickan, som har lite liknande drag.

På detta sätt föddes produkt-sortimentet med stark lokal förankring med ursprung i äppelodlingarna på gården.

Laborerar själva recepten

Efter att gårdsbutiken och produkterna hade tagit fäste på Åland och bland turisterna började man utveckla konceptet, sommar efter sommar.

– Det som var en liten sidogrej första sommaren, som utvecklades mer och mer. Det blev lite mat och lite fika och vi byggde ett ordentligt kök. Luncherna är det som ökat absolut mest sedan 2012 har vi också haft pizzadagar då och då. I sommar blev det varje dag under högsäsongen, säger Siv Blomsterlund.

– En hel del mat blir det helt enkelt, säger Peder Blomsterlund. Nu har aplagården blivit lite av ett utflyktsmål, mycket tack vare att andra turistföretagare på Kökar berättar att den finns.

Trodde ni att era produkter skulle bli så populära när ni började?

– Nej. Vi var väl tidigt ute med att skapa försöka ta fram äppelbaserade produkter och det bara blev så, säger Siv Blomsterlund.

Hennes personliga favorit i sortimentet är munkcidern, medan makens favorit är äppelcidern.

I de olika produkterna hittar

man ytterligare tecken på den lokala förankringen som aplagården strävar efter. Produkterna och produktnamnen har ofta Kökarsanspeglningar, som till exempel munkcidern som syftar på det gamla franciskanerklostret som funnits på Kökar.

Under en period utökade man sortimentet med ungefär en produkt i året. Nu har man landat på ett tiotal produkter.

– Man ska hålla sig på lagom nivå, säger Peder Blomsterlund.

En ny produkt blir till genom praktiska experiment och kreativa idéer.

– **Riitta Holmström** och jag har suttit på musteriet och laborerat fram olika smaker och produkter. Vi satt på musteriet och laborerade till exempel fram munkcidern. Det var Olle som hade tanken om krusbär i en dricka men vi som åkte ner och blandade till den. Den fick namnet munkcidern just för att koppla ihop den med Kökarshistorien, säger Siv Blomsterlund.

Den mest populära drycken är dock den simplaste av dem alla, den rena äppelcidern, utan några konstigheter.

Studera utomlands?

Hos oss har du obegränsad surf inom Norden och Baltikum.

Flytta ditt nummer till Telia eller öppna ett nytt. Är du 18–27 år får du ungdomsrabatt.

Välkommen önskar Johan, Jonatan & John.

Vi är din professionella Teliakontakt på Åland!

WESTERN UNION WU

i Sittkoffs, tfn +358 40 689 6060
Öppet: Vard. 9.30–18, lör 10–16

Avresa: lördag 22 september från Bussplan start kl. 12.00, stop kl. 18.00.
Pris: 15 € vuxen, 5 € barn under 12 år gratis för barn under 6 år.
Kontantbetalning till chauffören.

Ta bussen till Skördefesten

Boka din plats
Tel. 26311 eller
info@vikinglinebuss.ax

Följ med på bussrundtur till tre av Skördefestens Öppna Gårdar samt en Plåpp Äpp. Vi besöker Bolstaholms Gård, Cederbergs, Sjökvarteret och Judys Hantverk och Inredning.
Välkommen med!

VIKING LINE
Vikinglinebuss.ax **buss**

Nu är våra garageportar ännu bättre!

Crawford
ENTRE//MATIC

Vi fortsätter att utveckla och förbättra våra portmodeller!

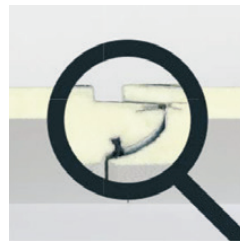
Vi har förbättrat detaljerna och gjort en ny väldesignad dörrpanel. Samtliga portar i vårt produktprogram innehåller följande nyheter:

Släta kanter

En modern design med slätt, mindre synligt mönster på utsidan.

Fogtätning

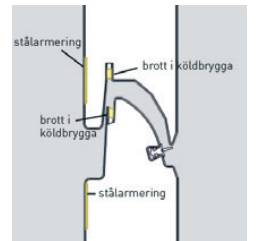
Tätningen har flyttats ner mot panelens insida och är nu helt osynlig från utsidan.

Panelfog

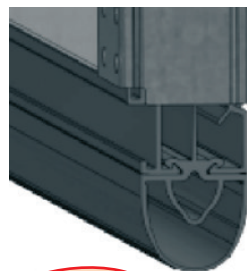

Panelfogen tätare och jämnare. Insidan är anpassad för enklare gångjärnsmontering och en ny profil gör sektionsskarven starkare.

Köldbrygga

Stålplåtarna på in- respektive utsidan är separerade med mer termoplastmaterial vilket minskar värmeläckaget.

Golvtätning

Bottenlisten har en ny design med mjukare nederdel för att bättre ta upp ojämnheter i garagegolvet. Vi erbjuder två olika varianter – med eller utan ventilationsfunktion.

Vi hjälper dig! Litet som stort. Det kan vara måttagning i ditt garage, demontering och bortforsling av gammal garageport och montering av ny. Du får råd och tips om vilken garageport som är bäst för dig.

5 olika modeller, 7 standardkulörer

Tusentals färger från NCS- och RAL-skalan att välja mellan som tillval.

*Psst!
Begär offert!*

SERVICE FÖR DIG

HOLMBERGS

• TEKNIK • KVALITET •

Godbyvägen, tel. 23 555

Mån-fre 7.30–17.30, lör 9–14 • www.holmbergs.ax

Hela Ålands träningsklubb!

Alla människor, alla åldrar (från 13 år), alltid nära dig – häng med du också

Nu tjuvstartar vi vårt 10-års jubileum med ett supererbjudande!

Vi firar 10 år på Neptunigatan

-10€

i rabatt på varje månad!

Priser:

24 månader	41€
..... (51€)	
24 månader stud/pens (43€)	33€
12 månader	49€
..... (59€)	
12 månader stud/pens. (47€)	37€

Har du ett aktivt träningskort och redan är vår plusmedlem kan du teckna ett förhandsavtal så att det nya priset träder i kraft då ditt nuvarande avtal löper ut. Vi har 50% rabatt på medlemskortet under hela kampanjen, erbjudandet gäller t.o.m. 30 september. Välkommen in i gemenskapen!

Nu kan du köpa Foodbox hos oss!

FOOD BOX®

www.foodbox.se

SUPERMATEN
- SLÅR ALLA DIETER

Köp maten hos oss!

– färdiga och vällagade maträtter som innehåller en bra balans mellan protein, naturliga fetter och långsamma kolhydrater. Perfekt för dig som vill komma i form och hålla en aktiv livsstil. Ät hos oss eller ta med hem!

avancia
TRÄNA, TRÄFFAS & TRIVS

www.avancia.ax | Neptunigatan 1, tel. 15 215 | Torggatan 14 | info@avancia.ax

FOLKFEST PÅ LANDSBYGDEN

21-23 SEPTEMBER

Välkommen på Skördefesten 2018

www.skordefest.ax #skordefeståland

BILverkstan

i Mariehamn

BILVERKSTAD

Serva bilen hos oss.
Bilservice • Plåtskador • Lackering

Däckförsäljning • Förvaring

KUMHO TYRE

Ickullavägen 12, Jomala • Servicegatan 20, Mariehamn
Johnny tel. 0400 804 190 • Micke tel. 0457 342 4264

FANANAMMA

- Ditt val

- ✓ Gruppträning
- ✓ Personlig träning
- ✓ Café/Lunch/Catering

Måndag

06.30 Sweat IT-Ö/P/R med Fanny
10.30 Sweat IT-light med Fanny
17.00 Mix IT-light med Susanne
18.00 Fight IT med Susanne
19.00 Sweat IT-S/R med Ken

Onsdag

06.30 Feel IT med Fanny
10.30 Feel IT-light med Fanny
18.00 Mix IT-överkropp med Ken
19.00 Move IT med Malin
20.00 Feel IT&Relax med Malin

Fredag

06.30 Shape IT med Fanny
10.30 Move IT-light med Fanny
15.30 Mix IT-puls&abs med Susanne

Lördag

10.00 LördagsFeel IT med Fanny

Söndag

18.30 Mix IT med Malin

Drop-in på alla klasser!

Tisdag

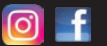
06.30 Mix IT-kettlebell med Elin
09.30 SeniorTräning med Elin
10.30 Rump IT med Elin (light)
18.00 UteTräning med Susanne
19.00 BRING IT- NYHET - med Fanny

Torsdag

06.30 Fight IT med Susanne
09.30 SeniorTräning med Malin
10.30 Mix IT-light med Malin
17.00 Feel IT med Fanny
19.00 Rump IT med Elin

www.fananamma.com
Följ oss på

Marinbutiken i centrum

40 års erfarenhet
i branschen!

WEMARIN

FURUNO VETUS SIMRAD B&G ICOM
BALTIC DUELL GARMIN MARITIM POLY ROPES YACHTING Raymarine

Vard. 08-17 • Skarpansvägen 20 • Tel. 12 990 • www.wemarin.com

Erbjudanden med ÅLANDSKORTET

NYHET!

3 i 1 multiladdarkabel

Micro-USB, Apple Lightning och USB-C. Ladda fler enheter samtidigt. Stöder snabbladdning.

med Ålandskortet

9,-

(ord. pris 13,-)

Finns att köpa i Ålandstidningens reception, Strandgatan 16.

ÅLAND

ålandskortet

SÅLLAD KOMPOSTJORD FÖR GRÄSMATTOR & PLANTERINGAR

Jan tel. 0457 052 9162

KROSSGRUS

Vestansunda tel. 32 650 • Kurre tel. 0457 313 4650

BETONG

Möckelö

..... tel. 21 808

NY PUMP 42 meter

Gilla oss på Facebook

WIDMANS

- gör det grundligt!

EAB portar

Vi säljer och monterar måttbeställda varmförzinkade EAB vikportar, slagdörrar, gångdörrar och även entrépartier i stål.

EAB

EAB PORTAR FÖR ALLA BEHOV

För närmare information kontakta oss!

MATTSSONSSVETS Kb

- sedan 1966 -

Vestansunda • tel. 32 449 • fax 32 717 • Kjell 0400 529 882
www.mattssonssvets.ax

Lördag 8.9 kl. 10-15
gör vi plats för höstens nyheter!

Lambi
wc-papper
24 rullar
+ Serla
hushållspapper
15 rullar, halvark
18,-

Höstens blommor är här!

-20%
på all
inredning
(gäller ej specialpriser)

T.ex.
Krysantemum
2 för
10,-

Med reservation för slutförsäljning & tryckfel.

feja.ax

inredningsbutik

Verkaregränd 4 Tel 16 790 ■ Öppet: vard. 9-17, lörd. 10-15

www.feja.ax

**VI BYGGER OCH RENOVERAR
ALLT INOM BYGG**
Även enligt dina egna ritningar

• Nybyggnation • Renoveringar •
Vi har även försäljning och montering av
Kuusamo timmerhus, stugor och bastur.

**KUUSAMO
TIMMERHUS**

Kontakta oss för att få råd och
pris på just ditt drömprojekt!

www.kuusamotimmerhus.fi

RUNAR JANSSON
TEL. 0457-343 2343
runar.jansson@aland.net

INGMAR JANSSON
TEL. 0457-343 1344
ingmarj@aland.net

GRANDLAND X från **26 418 €**

inkl. bilskatt 4 493,19 €

MOKKA X från **23 485 €**

inkl. bilskatt 5 719,72 €

KARL från **13 878 €**

inkl. bilskatt 1 932,62 €

ASTRA SPORTS TOURER

från **21 998 €**

inkl. bilskatt 2 961,28 €

THE FUTURE IS EVERYONE'S

Läs mer på Opel.fi

ELVERKSGATAN 7, TEL. *19 800 NIKLAS SKOGBERG 527 722

BILFÖRSÄLJNING: VARDAGAR 09-17

RESERVDLAR OCH VERKSTAD: VARD. 08-17

**DE TUFFASTE
ARBETSKLÄDERNA
PÅ MARKNADEN**

BLÅKLÄDER
WORKWEAR

**Vi har arbetskläder för
alla yrkesområden!**

- Yrkeskläder • Arbetskor • Handskar • Kock & service
- Vård • Logotryck

Välkomna in önskar Susanne, Jeanette och Robin!

Dalkarbyvägen 2, tel 14 587, e-mail:knegarn@aland.net, mån-tors 8-17, fre 8-16, lör 10-13

Knegar'n
kläder för yrkesmedvetna

ÅLANDS
Skogsindustrier

**Avverkningssäsongen
är i full gång.**

Kontakta oss så hjälper vi dig!

Tel. 43 100 • www.skogsindustrier.ax • Följ oss på Facebook!

Gårdsmejeriet

DÄR ALLTING ÄR NÄRA TILL HANDS

En gård som gått i släkten i 200 år och ett stort intresse för djur i allmänhet och kor i synnerhet. Det var grunden för Jennifer Sundman och Lars-Johan Mattsson när de för tre år sedan tog de första spadtagen till vad som i dag är Mattas Gårdsmejeri.

Text: Otto Johansson
Foto: Robert Jansson

» Fortsättning på nästa uppslag.

Den här osten med den rödaktiga ytan lagras till skördefesten då den har premiär. Opastöriserade ostar har en lite annorlunda smak då den inte är lika kontrollerad.

Mattas gårdsglass har sålts runt om på caféer på Åland hela sommaren.

Josefine Blomqvist jobbar på Mattas gårdsmejeri och förbereder här den ost som senare tävlade i mat-FM.

Jennifer Sundman visar upp några av gårdens oljemarinerade ostar. Salladsosten Mattas Tiffany var med och tävlade i SM i mathantverk 2015.

Jennifer Sundman och Lars-Johan Mattsson har bott på gården sedan de flyttade hem efter studier i Sverige. Mattas Gårdsmejeri har de drivit i snart två år.

» Fortsättning från föregående sida.

”Det hela började väl egentligen med att jag ville ha kor”

På julannandagen 2015 ystade Jennifer Sundman och Lars-Johan Mattsson sin första ost i den stora ystgrytan, på det som i dag är Mattas Gårdsmejeri. De var nyligen hemkomna från agronomstudier i Sverige och hade tagit över en gård av Jennifers föräldrar med över 200 års historia.

– Det hela började väl egentligen med att jag ville ha kor. Jag har alltid tyckt om djur och i högstadiet började jag gilla mjölkkor. Då var jag och en kompis inne på att ta över hennes pappas mjölkgård när vi blev stora, säger Jennifer Sundman.

Första ordentliga kontakten med ystning och osttillverkning kom under studietiden för Jennifer och Lars-Johan.

– I Sverige finns det runt 200 sådana här gårdsmejerier och vi besökte en hel del sådana när vi bodde där.

När de väl flyttade hem från Sverige bestämde de sig direkt för att köpa kor och började med två kvigor när de tagit över den anrika gården.

Brett sortiment

Jennifer och Lars-Johan har lärt sig att ysta under tiden de drivit gårdsmejeriet. Båda har dock gått kurser på svenska resurscentret för mathantverk, Eldrimner, samt en finlandssvensk mathantverksutbildning.

– Eldrimner är en viktig orsak till att Sverige ligger ganska långt före Finland när det kommer till mathantverk, säger Lars-Johan.

– Jag gick två ystningskurser där medan jag bodde kvar i Uppsala och Lars-Johans senaste kurs där var i januari år, berättar Jennifer.

När de väl kom i gång med mejeriverksamheten var de första produkterna de fick ut på marknaden en salladsost, en

färskost och en yoghurt, tre viktiga varor i sortimentet än i dag.

Sedan dess har sortimentet utökats betydligt och består i dag av bland annat mögelost, hårdost, grillost, glass och smör.

Alla produkter tillverkas på mjölk från de egna fem korna, Tiffany, Primadonna, Åsa, Annie och Cajsa. Kornas betesmark ligger bara några meter nedanför huset där paret bor med sina två barn och mejeriet ligger bara några meter åt andra hållet.

– Konsumenten kan verkligen se var produkterna kommer ifrån, vi har till och med bilder på korna med namn på vår hemsida, säger Jennifer.

– Vi får ungefär 100 liter mjölk

om dagen från korna just nu och det räcker till allt vi gör, om man räknar ihop det på ett år blir det rätt så höga siffror.

Utöver de fem mjölkorna har familjen även tio kvigor och kalvar, två hästar, två grisar och en katt.

Mejeriet

Inne i mejeriet tillverkas, lagras och förpackas samtliga produkter för hand av Jennifer, Lars-Johan och deras enda anställda **Josefine Blomqvist**. I stora kylar lagras ostarna innan de paketeras och säljs i den egna gårdsbutiken och i vissa livsmedelsbutiker på Åland.

– Det längsta vi hunnit laga en ost är ett år, annars har allt gått åt innan dess. Vi måste nog sätta

undan några hårdostar snart så att vi får smaka på någon riktigt långlagrad ost småningom, säger Jennifer som också berättar att paret har planer på att bygga en jordkällare för att prova på en mer naturlig lagringsprocess.

När paret startade mejeriet trodde de att de snabbt skulle bli tvungna att exportera till Finland.

– Jag trodde att vi skulle behöva börja exportera till Finland nästan direkt för att hålla någon sorts lönsamhet. Men vi har klarat oss bra enbart på den åländska marknaden än så länge, även om tanken är att börja sälja till fastlandet finns kvar, säger Lars-Johan.

– Mest är det privatpersoner som handlar från vår gårdsbutik

eller i livsmedelsbutikerna. Restauranger har kanske inte köpt in i den utsträckning vi trott men det finns oftast något på någon restaurang.

På den egna gårdsbutiken säljer man samtliga produkter samt lite smått och gott från andra åländska producenter.

– Vi har öppet året om, mer regelbundet på sommaren men under lågsäsong är det öppet när vi är hemma. Det är förvånansvärt många människor som hittar hit och svänger förbi för att handla något. Om man kommer långt bortifrån rekommenderar vi dock att man ringer innan och kollar att vi faktiskt är hemma, säger Lars-Johan.

I den här stora kitteln blir osten till. Jennifer Sundman och Josefine Blomqvist håller ett vakande öga över tillverkningen.

Samtliga produktnamnen kommer från kor som paret Sundman-Mattsson äger. På parets hemsida kan man läsa om de fem mjölkorna.

Närmre 100 liter mjölk per dag är grunden till alla produkter som Mattas producerar. På bilden ser vi Mattas Cajsa.

För att få ytan tvättas osten flera gånger i saltlösning.

Skördefesten

Till hösten vankas Skördefesten, årets höjdpunkt för många på Åland. På Mattas Gårdsmejeri har man varit med om tre skördefester tidigare och gör sig redo för sin fjärde.

– I år kommer vi att lansera en ny, opastöriserad hårdost. Vi ville prova oss fram lite för att se hur det funkar med opastöriserade ostar, då blir det mer av de naturliga bakterierna kvar och smaken blir ännu mer att höra ihop med gården, berättar Jennifer Sundman.

Under Skördefesten har man även öppett sitt sommarkafé, som man byggt i ett hus på gården.

Dessutom arrangerar man klas-

sisk dans på logen med åländska dansbandet Högtryck under lördagskvällen.

– Vi hade över 4.000 besökare i fjol och hoppas på något liknande i år, vi har våra egna produkter och sen har vi försäljare från hela Åland som samlas här och säljer sina produkter, berättar Lars-Johan.

Framtiden

När Jennifer och Lars-Johan grundade Mattas Gårdsmejeri var målet att Jennifer skulle kunna leva på det. Det har hon gjort sedan början och efter bara ett halvår slutade Lars-Johan på sitt jobb på Ålands Producentförbund och ägnar sig nu helhjärtat åt jordbruket och mejeriet.

Men vad finns det då för framtidsplaner? Paret håller för tillfället på och experimenterar med de opastöriserade ostarna och hoppas också kunna förfina sin hårdosttillverkning ännu mer.

– Sedan skulle jag vara lite sugen på att prova på mozzarella. Vi hade tidigare i år besök av "Buffel-Linda" som gör sin egen mozzarella på både ko- och buffelmjolk och blev bjudna att komma till henne på besök också. Så det skulle jag gärna testa, men på komjolk i så fall, för bufflar blir det nog inte! säger Jennifer.

– I övrigt har vi inte några större planer på att växa, utan mer på att bli bättre på det vi redan gör, säger Lars-Johan.

I Mejeriet förpackas och etiketteras samtliga Mattas Gårdsmejeris produkter. Här jobbar Lars-Johan Mattsson med salladsosten.

FÖR STORA SOM SMÅ

Minirodini satsar på fräcka prints för våra mindre kompisar, och deras höstkollektion har många nya roliga plagg. Fördelen med denna lilla ryggsäck är ett det är lätt att hålla koll på små busungar, det är bara att spana efter den fläckiga ryggan!

KÄLLA: MINIRODINI

HÖSTENS HETASTE MODE

Genom lite tjuvlyssnade i diverse butiker har Åland Just Nu lyckats få en överblick av höstens trender. Överlag är det mycket mycket leopardprint. Man hittar det både på kläder och accessoarer, de flesta märkena har redan hakat på trenden och det finns på kläder, skor, ja allt! Små inslag av ormskinnsmonster finns också. Utöver det kommer verkar rutigt bli väldigt stort.

Text: Alexandra Gäddnäs

PRINT PRINT PRINT

Leopardmönster hittar du överallt i höst, verkligen överallt. En snygg twist på det hela är denna röda topp från NA-KD, en perfekt kombo av leopardmönster och färgklick.

KÄLLA: NA-KD

TACKLA REGNET MED STIL

Ett stycke stiligt paraply gör regniga dagar betydligt trevligare. Det finns många roliga varianter av paraplyer och väl värt att investera i ett lite stabilare ordentligare paraply. De små och hopfällbara må vara praktiska, men vid första vindpust har du bara ett sladdrigt stycke kvar. Denna färgklick är från Clas Ohlsons och kanske håller i alla fall en höststorm.

KÄLLA: CLAS OHLSON

STILRENT OCH ENKELT

Rutiga skjortor är ett underbart praktiskt plagg. Du hittar dem på de flesta second hand-butiker och det finns i de flesta material. Den perfekta söndags-skjortan i flanel är ofta rutig, en stilren i silke passar utmärkt på jobbet.

KÄLLA: HM

HÖSTENS SNYGGA OCH SKÖNA MODE!

29⁹⁰ €

29⁹⁰ €

34⁹⁰ €

fransa®

49⁹⁰ €

Finns i flera färger

49⁹⁰ €

39⁹⁰ €

19⁹⁰ €/st

89⁹⁰ €

59⁹⁰ €

64⁹⁰ €

129⁹⁰ €

Finns även i svart

35⁹⁰ €

64⁹⁰ €

105⁹⁰ €

pomar®

Plusa

Mattssons

Måndag-fredag 7-21, lördag 9-21, söndag 11-19. Bygg: Måndag-fredag 7-17, lördag 9-14. Tel. 43 250 www.mattssons.ax

FYRA CENTIMETER ÖVER MARKEN

Det danska märket Samsøe & Samsøe presenterar dessa läckra sneakers inför hösten. En praktisk, och snygg, detalj är den tjocka platåsulan. Med dessa kan du promenera igenom smärre vattenpölar utan att behöva oroa dig för blöta skor, och dessutom ha ett spännande inslag i höstoutfitten. Var snabb med att putsa bort eventuell lera för att hålla dem fräscha. KÄLLA: SAMSØE & SAMSØE

MERA KÄRLEK TILL SKODONEN!

Något som genomsyrar modevärlden just nu är hållbarhet. Ett utmärkt sätt att göra garderoben hållbar på ett enkelt sätt är att fylla på den med second hand och att se till att ta hand om dina plagg och skor att de håller länge. Något som är farligt för skorna är ofta väta och lera, och därför kräver de ofta lite extra kärlek under hösten för att må bra.

Text: Alexandra Gäddnäs

TIDLÖST OCH ELEGANT

Viktigast vid sköinköp av denna kaliber är att du faktiskt trivs i skorna. Med rätt behandling kommer dessa skor följa med dig länge. Vårda skorna regelbundet med ändamålsenlig tvätt och skoputs för ett par lojala vänner i både vått och torrt. Dessa kängor kommer från Tamaris och finns i både svart och brunt. KÄLLA: TAMARIS

REGNSÄKRA SOCKORNA

Ett par bra gummistövlar kommer man långt med. En underbar sak är lättillgängligheten av bra gummistövlar på Åland, klädbutiker har dem, skobutiker har dem och till och med matbutiker brukar ha dem. Vill du slå till på ett par stövlar med det lilla extra är dessa glansiga från Ellos ett starkt kort. Ta hand om dem genom att undvika att ställa dem på golvarme och smörja in dem då och då.

KÄLLA: ELLOS

HÖSTNYTT FÖR HENNE!

Ten Points, även svart ✨ 196,50

Gabor ✨ 172,50

Rieker 64,50

RYMLIGA OCH BEKVÄMA

Tommy Hilfiger ✨ 197,50

Vagabond, även vinröd ✨ 127,50

Vagabond 127,50

BÅDE TILL VARDAGS OCH TILL FEST

Rieker ✨ 64,50

Clarks 112,50

Ecco ✨ 128,-

LITE SPORTIGARE

Object cardigan, svart, grå, vit, blå 39,99

Gabor 61,50

Object 34,99

Tommy Hilfiger 189,-

läder biten

I Sittkoff Gallerian, tel. 14 432.

Vardagar 10-18 • Torsdagar 10-20 • Lördagar 10-16

MODEHUSET

Alice

Torggatan 11, tel. 14 388

marimekko®
aino

ralston

RITVA FALLA

Butiken på gågatan mitt i sta'n!

KVB textil

Torggatan 5 • Tel. 19 386 • kvb@aland.net

Mode för alla storlekar & former

Varsågod! Med denna kupong får du **5€** rabatt på ditt nästa köp!*

*1/kund.

Välkommen till Torggatan 12, mitt i stan!

Dress like Marie

HÖSTNYTT FÖR HONOM!

Rieker ✦ 102,50

Vagabond ✦ 148,50

Tommy Hilfiger ✦ 179,-

STILIGT

Clarks ✦ 143,-

Ecco, goretex 151,50

Ecco, nubuck 125,-

RYMLIGT OCH SKÖNT

Tommy Hilfiger kortfodral pris fr. 47,-

Tommy Hilfiger laptopväska 165,50

Tommy Hilfiger ryggsäck 175,50

Ecco ✦ 119,50

BEKVÄMT

I Sittkoff Gallerian, tel. 14 432.

Vardagar 10-18 • **Torsdagar 10-20** • Lördagar 10-16

LÖRDAGSÖPPET
09-14

Rejåla gummistövlar för dig!

Bra damvinterstövel!

MUCKBOOT WOMEN'S ARCTIC ICE TALL
8 mm CR-flex-Foam neopren, fleecefoder, mjukt gummiytterlager. Vibram Arctic Grip and Vibram Ictrek för bästa fäste på isigt underlag

189,-

Anpassad för kvinnlig läst!

MUCK BOOT WOMEN'S ARCTIC ICE MID
100% vattentät, robust, tålig och slitstark stövel. Sula i 8 mm CR Foam och fleecefoder håller dina fötter torra och varma. Vibram Arctic Grip and Vibram Ictrek för bästa fäste på isigt underlag

179,-

För jägaren!

TRETORN HAJK S
En allroundstövel perfekt för lite mer krävande friluftsliv. Snabbtorkande foder håller fötterna varma och torra hela dagen och passformen justeras enkelt med ett spänne.

99,-

För jägaren!

TRETORN TORNEVIK NEO
Med en slank siluett och funktionella neoprendetaljer är Tornevik Neoprene den moderna stöveln för den moderna jägaren.

125,-

Bra vinterstövel!

MUCKBOOT MEN'S ARCTIC ICE TALL
8 mm CR-flex-Foam neopren, fleecefoder, mjukt gummiytterlager. Vibram Arctic Grip and Vibram Ictrek för bästa fäste på isigt underlag

189,-

Allroundstövel

NOKIAN KONTIO CLASSIC
Stabil och robust stövel i klassisk design. Insidan fodrad med snabbtorkande polyester. Stötdämpande hälkonstruktion gör stöveln bekväm att vandra i.

69,-

Kom in och hitta din favorit!

Lantbruk.ax

MYCKET MER ÄN BARA LANTBRUK

MÖCKELÖV. TEL. 23 022 VARDAGAR 08.00-17.00
LÖRDAGAR 09.00-14.00 APRIL - SEPTEMBER

”Skyltfönster för de lokala produkterna”

Årets stora helg för alla bönder, vänner av närodlat och de som helt enkelt tycker det är mysigt med bondgårdar är annalkande. Den 21 september drar skördefesthelgen i gång med full fart.

Den årligt återkommande skördefesthelgen har blivit en viktig helg för många ålänningar och turister. Den markerar ett sista avslut på sommaren och är ett sätt för de åländska bönderna och producenterna att visa upp hur bra närproducerat kan vara och vilken bredd på varor det finns som alla är odlade och tillverkade på Åland.

Utöver de öppna gårdarna har med åren allt fler små verksamheter så som föreningar och små restauranger med fokus på det närproducerade anslutit sig, något man valt att kalla för ”Plåpp Äpps”. Plåpp Äpp är tidsbunda evenemang och aktiviteter under Skördefesten och fungerar ofta som en inkörtsport till att bli en Öppen Gård. På Skördefesten ska det finnas något för alla helt enkelt.

– I år har vi några nya sådana, bland annat bryggeriet Open Water Brewery, Drygsböle gårdscafé, Emmaus returcafé och nyöppnade matbutiken Bettys i Eckerö, säger verksamhetsledaren **Liz Mattsson**.

Digitalt och käpphästar

Utöver de nya gårdarna och ”Plåpp Äpparna” har även Skördefesten fått en ny hemsida och grafisk profil.

– Den är mycket mer mobilvänlig än tidigare och våra förhoppningar är att det ska underlätta för folk att hitta till gårdarna. Vi jobbar en del med det digitala och tycker att vi blir bättre och bättre år för år, i år har vi också ett samarbete med den åländska appen Kloink.

En annan sak som sticker ut med årets skördefest är något lite udda, nämligen en ovanligt stor förekomst av käpphästar på de olika gårdarna.

– Det verkar vara lite av en trend, inte bara på Åland utan också i Sverige och Finland. Flera gårdar har inslag av käpphästar i år och på Granlunda gård ordnas

åländska mästerskapen i käpphäst, berättar Liz Mattsson.

Under Liz Mattssons fem år som verksamhetsledare har Skördefesten växt på många sätt. Allt fler gårdar har anslutit sig och i år är det totalt 50 stycken deltagare, och med fler gårdar kommer även fler besökare, i fjol hade man enligt egna beräkningar 15.000 besökare varav 4.000 kom utifrån.

– Även i år verkar det bli många utifrån. Det är många som redan kontaktat oss och undrat och dessutom verkar vi till och med ha en busslast från Ryssland på gång, men främst är det från Finland och Sverige.

– Skördefester finns på andra platser men vi har jobbat väldigt hårt på att hålla hög kvalitet och ha fina lokala produkter. Det här är årets skyltfönster för de produkterna, dessutom har vi jobbat mycket på sociala medier samt vunnit några priser i fjol vilket gjort att folk allt mer fått upp ögonen för oss.

Efter sommarens torka och extremväder ser Liz Mattsson även Skördefesten som en extra viktig del av det åländska samhället.

– Det känns som att hela Åland förbereder sig just nu, efter torkan känns det också extra viktigt att handla lokalt och stödja bönderna, säger hon.

Text: Otto Johansson

Verksamhetsledare Liz Mattsson.

Den bästa kökskampanjen någonsin!
 UPP TILL
-45%

Se mera på
www.hfc.ax/kampanjer

NOBLESSA®
 KÖK ATT TRIVAS I

- Dämpade och självstängande lådor och luckor är standard.
- Valfri färg på stomme och sockel är standard.
- Störst sortiment med över 3000 produkter!
- Endast Certifierat trä.

Noblessa är en av världens största tillverkare med 2 fabriker som vardera monterar upp till 1800 kök varje dag. Fabrik 3 under uppbyggnad med samma kapacitet!

Nordpeis

400€ rabatt på utvalda spisar!

-15% på utvalda murspisar och kaminer!

Spara upp till **500€** på Salzburgserien!

Se mera på www.hfc.ax/kampanjer

Contura

Spara upp till **600€** på kamin + skorstenspaket!

Se mera på www.hfc.ax/kampanjer

Skräddarsydd bastuinredning – skötselpaket med på köpet!

Massor med modeller, material och tillbehör för den ultimata bastun hos just er. Allt enligt måttbeställning enligt era förutsättningar! Besök www.sunsauna.fi för inspiration.

SunSauna

Hus & Fritidscenter

Uppgårdsvägen 3, 22100 Mariefhamn • Tel. 14 554 • info@hfc.ax • www.hfc.ax

F:ma Holger Karlsson

AVLOPPSEXPERTEN

Avloppsstopp är nu ett minne blott!

Fr.o.m. 1.11 tog vi över Renhållningens slam-sugningstjänster, alla Renhållningens kunder är välkomna till oss! Ni som har fasta inbokade tömningar fortsätter vi att sköta.

Du med 3-kammarbrunn – ring och boka årlig tömning så har du en sak mindre att hålla reda på!

Ring 32 620 eller 0457 022 9620.
Hälsn. Bjarne, Jan, Dan & Anders

MURAR

Brilliant

Brilliant är ett murblock med en rak, knäckt framsida, gjord för att bygga trädgårdsmurar. Murblocket är relativt lätt med sina ca 20 kg och konstruerat för att klara stora påfrestningar. Blockens konstruktion ger en näst intill vertikal mur men om en lutning önskas, finns en distans som tillval. I normala fall kan man bygga muren upp till 1,2 meter utan att förstärka med jordarmering. Med Brilliant kan man bygga både raka såväl som böljande murar.

Litet eller stort – vi får det gjort!

Skogshyddsvägen 8, tel. 22 811, info@schakten.ax

KVINNOFRIDSLINJEN

Kvinnofridslinjen är en stödtelefon för dej som utsatts för fysiskt, psykiskt eller sexuellt våld eller hot och våld. Du som anhörig eller vän är också välkommen att ringa.

Ring 25 500 (018 25 500 om du ringer från din mobil) och du får stöd och hjälp dygnet runt av professionella handläggare med tystnadsplikt!

NCK NATIONELLT CENTRUM FÖR KVINNOFRID och **Ålands landskapsregering** i samarbete

ALTERNATIV TILL VÅLD

Alternativ Till Våld erbjuder stöd och behandling till män med vålds- och aggressionsproblem i sina nära relationer. Samtal/behandling i grupp och/eller individuellt.

Kontakta oss på tel. 0457 529 1041 måndag eller torsdag kl. 12–13 eller per e-post atv@atv.ax!

Vi har tystnadsplikt. Tjänsten är kostnadsfri.

ALTERNATIV TIL VOLD och **Ålands landskapsregering** i samarbete

Connect hotels

ÅLÄNNINGAR GRATIS PARKERING PÅ ARLANDA I 1 VECKA I SAMBAND MED BOENDE. GÄLLER ENDAST DIREKTBOKNINGAR MED HOTELET. ÖVRIG TID 299 SEK/VECKA.

Starta semestern dagen innan take off och checka in både dig och bilen på Connect Hotels! Rumspriser från 599 SEK inklusive frukost & transfer till flygplatsen på fasta tider. Uppge rabattkod ÅLAND och erhåll 10% rabatt på logi och frukost. Bokningen kan ENDAST göras via vår hemsida på connecthotels.se

connecthotels.se

NY LAGERBIL FÖR OMGÅENDE LEVERANS!

Mercedes-Benz C-180

EDITION EXCLUSIVE AUTOMAT

- Automat 9 G-tronic • Exclusive exteriör + interiör paket • Farthållare • 2-zoners klimatanläggning • ILS Intelligent light system LED • Key-less start • Bluetooth handsfree med audio streaming • Apple Car play • Aktiv parkerings assist inkl. sensorer fram och bak m.m.

LAGERSPECIAL! (44.110,-) **41.950€**

Finansieringsförslag via AX Finans 438,92/mån

Totalpris 41.950,00 (inklusive bilskatt och leveranskostnad 600,00) handpenning 8.000,00, avtalsid 72 månader, månadskostnad 438,92, uppläggningsavgift 190,00, finansieringsandel 34.140,00, sista större rat 8.000,00, ränta 3,40% och hanteringsavgift 9,00/mån, finansieringsandel 34.140,00 + kreditkostnader totalt 4.384,00, effektiv ränta 4,12% Förutsätter godkänd kreditprövning samt helförsäkring och avbetalningsförsäkring. Finansieringen beviljas av AX Finans AB, Köpmansgatan 4, 22100 Mariehamn.

– Det handlar om kvalitet –

BILCENTER

UPPGÅRDSVÄGEN 18, DALBO tel. 12 551
BILFÖRSÄLJNING: måndag-fredag 9-17
www.bilcenter.ax

PRIVATLEASING & AVBETALNING

MÅNADENS KLIPP!

-20%

på hela
duschserien
Spirit från
Macro Design!

Gäller t.o.m. 23.9

-20%

på hela
Beslagsbodens
självhäftande
sortiment!

Gäller t.o.m. 23.9

Ren luft inomhus är
viktigt för både trivselen och hälsan

OZONSANERING

-15%

- Förmånliga provtagningar av inomhusluften
- Även luktsanering

Läs mer på www.o3rent.com

O3RENT
– REN LUFT NÄRA DIG –

Tel. 0400 616 326
info@rent.com

Nytt
reklamblad
ute nu.
Välkommen
in och titta!

KLINGBERGS

elektriska

Godbyvägen 11, AX-22100 Mariehamn, tel. 22 111, info@klingbergs.ax,
www.klingbergs.ax. Måndag-fredag 9.00-17.30, lördag 10.00-14.00

Ghee.

Enkelt smör.

Sytrat smör.

SMÖR

En klick i såsen, på brödet, i stekpannan eller till brödbaket. Smörstekta kantareller, bearnaisesås, svartbröd och mormors kanelbullar. Ja, smör är väl kanske det viktigaste som finns i ett kök?

Att kärna eget smör i det moderna köket är hur enkelt som helst. Allt du behöver är en bunke, grädde och en elvisp. Smöret går också att variera och smaksätta på oändligt många sätt.

Text, recept & foto: Staffan Lund

ENKELT SMÖR

5 dl kall grädde
1 g salt

Sätt en bunke med kallt vatten i kylskåpet

Vispa grädden med en elvisp på medelhastighet.

Först blir det vispad grädde, men efter ytterligare vispande bildad smör och kärnmjolk.

Vispa så att den mesta av kärnmjölken slipper från smöret och håll av mjölken i en burk.

Håll lite av det kalla vattnet i en bunke och knåda smöret med händerna i vattnet. På det här sättet ältas kärnmjölken bort.

Byt ut det kalla vattnet och knåda tills vattnet är helt klart. Den sista mjölken ältas bort med träslev. Man kan också välja att lämna kvar en del kärnmjolk för att få en annan smak, med då finns risk att smöret blir dåligt.

Salta och smaka av.

SYRAT SMÖR

1 msk filmjolk
5 dl grädde
1 g salt

Syrat smör ger en helt annan karaktär till smöret än enkelt smör. Syra gör man helt enkelt genom att blanda filmjolk med grädde för att sedan låta stå under lock eller plastfolie i cirka 24 timmar. Här kan man experimentera hur mycket som helst. Man kan låta grädden syra i rumstemperatur i 24 timmar, i kylan 48 timmar eller både och. Det ger helt olika smaker beroende på temperaturen och tiden som grädden syras.

GHEE

Om man sjuder osaltat smör så att allt vatten kokar bort får man den indiska varianten ghee. Ghee har en fetthalt på 100 % och håller väldigt länge i rumstemperatur. Det kan användas på samma sätt som enkelt smör, främst till stekning. Den höga fetthalten för också att gheen kan användas vid höga temperaturer utan att bränna.

Den som vill kan testa smaksätta gheen med till exempel vitlök. Om man inte har något emot att dofta smör kan ghee även användas som hudsalva.

Smörets egenskaper

• Hälsosamt

Smör har en hög halt av mättat fett, men samtidigt består det bland annat av över 100 naturliga aromer. Det innehåller vitaminerna A, D och E. Flera fettsyror ska också ha en viruskyddande effekt och god effekt på tarmen.

• Gott

Smör har en unik smak som kan lyfta en bra eller mindre bra råvara. Att blanda både smör och olja ger fantastiska stekegenskaper eftersom smöret ger smak och oljan har en högre värmetålighet.

• Smakförstärkare

Tester visar att smör inte bara har en egen smak i sig utan också förstärker smaker på det du ska steka.

• Termometer

Smöret ger en tydlig steksignal både visuellt och ljudmässigt när det är dags att slänga råvaran i stekpannan. När smöret slutar låta, börjar skumma och har en gyllenbrun färg är det (oftast) dags att börja steka.

Visste du att

I Bourgogne, i det lilla distriktet Meursault, framställer man världens mest attraktiva, smöriga Chardonnayviner.

Druvan är nästan smak- och doftfri vid skörd, men efter att ha blivit lagd på ekfat skapar den sin smöriga prägel. Vilken typ av ekfat spelar ingen roll.

• **Smörigt vintips:** Låforet Bourgogne Chardonnay

”Smör har en unik smak som kan lyfta en bra eller mindre bra råvara.”

Lingongrova en riktigt bra start på dagen!

Fullkorn, surdeg & lingon

Pågen Limpukka

Mehevästi puolukkainen
Särligt med lingon
35% 65%

Pågen

Pågen på Åland, Peter Ulenius
tel. 0400 529 731
• www.pagen.fi • www.pagen.se

restaurang **Centrumbaren**
vid St1-macken i Eckerö, Storby

ÖPPET HELA ÅRET!
t.o.m. 30-9.2018: månd-torsd 10.30-18, fred-lörd 10.30-22, sönd 12-18.
Från 8.10.2018: månd-onsd 10.30-16, torsd 10.30-18, fred 10.30-22, lörd 12-22, sönd 12-18.
Semesterstängt 1-7.10.2018

Vi serverar dagens, middag, smarriga smörgåsar, hembakt kaffebröd, glass, goda drycker m.m.
Vi ordnar dryckesprovningar med tillhörande smak-siätt för förhandsbokade grupper. Mera om oss och om dryckesprovningar hittar ni på Facebook Smakupplevelser på Åland Ab/Centrumbaren. Vi har alla rättigheter!
Hjärtligt välkomna!

Tel. +35840 674 1484, e-mail: smakupplevelser@aland.net. Vi finns på Facebook: Smakupplevelser på Åland Ab/Centrumbaren

presentkort ax

Välj bland över 110 åländska butiker, restauranger och upplevelser!

På presentkort.ax kan du snabbt och enkelt köpa presentkort från åländska butiker, restauranger och tjänsteföretag.

ÅLAND

900 €
MÅNADSINKÖP =
5% BONUS

Exempel på Bonus

Inköp/mån	Bonus %	Bonus/mån	Bonus/år
900 €	5 %	45 €	540 €
800 €	4,5 %	36 €	432 €
700 €	4 %	28 €	336 €
600 €	3,5 %	21 €	252 €
500 €	3 %	15 €	180 €
400 €	2,5 %	10 €	120 €
300 €	2 %	6 €	72 €
200 €	1,5 %	3 €	36 €
50 €	1 %	0,5 €	6 €

Exemplet innehåller inte tankningsköp. På dessa utbetalas Tankningsbonus.

Vi sänkte permanent Handelslaget Varuboden-Oslas bonusgränser. Kontrollera dina nya bonusgränser: vbo.fi

VARUBODEN OSLA

Evenemang

SEPTEMBER

Fredag 7

NÖJE Trubadurunderhållning med Christofer Jerndal på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

NÖJE Dj Cesar i nattklubben på Hotell Arkipelag. Strandgatan 35, Mariehamn. Kl. 22.00 - 04.00.

Lördag 8

FAMILJ Historiedeckarna på Ålands sjöfartsmuseum. Ett spännande äventyr för barn. Hamngatan 12, Mariehamn. Kl. 13.00-13.30 och kl. 13.30-14.00.

KULTUR Konstrundan med öppna ateljéer, Åland. Besök konstnärer och hantverkare i deras ateljéer och verkstäder. Kl. 11.00-17.00.

CITY MARIEHAMN Bilar i City, Mariehamn. Välkomna till city för att se på bilar av alla olika slag. Mariehamn. Kl. 10.00 - 15.00.

KULTURARVSDAGEN 2018 Ålands kulturhistoriska museum. Fira den europeiska kulturarvsdagen med musik, mingel samt presentationer av verksamheten och det praktiska arbetet vid Ålands kulturhistoriska museum och Kulturbyrån. Fri entré till museet. Storgatan 1, Stadshusparken, Mariehamn. Kl. 11.00 - 16.00.

KONSERT Frida Andersson, Bio Savoy. Finlandssvensk singer & songwriter. Nygatan 14, Mariehamn. Kl. 19.30.

NÖJE Dj Cesar i nattklubben på Hotell Arkipelag. Strandgatan 35, Mariehamn. Kl. 22.00 - 04.00.

NÖJE Rock'n roll kväll med The REWINDS på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.30 - 01.30

Söndag 9

KULTURKonstrundan med öppna ateljéer, Åland. Besök konstnärer och hantverkare i deras ateljéer och verkstäder. Kl. 11.00-17.00.

Onsdag 12

NÖJE Trubadurunderhållning med Johan Henriksson på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Torsdag 13

NÖJE Trubadurunderhållning med Johan Henriksson på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Fredag 14

NÖJE Dj IBZ i nattklubben på Hotell Arkipelag. Strandgatan 35, Mariehamn.

NÖJE Blues Friday med svenska Axman Bluesband på Parks bar. Njut av gitarr, bas, trummor och hammondorgel.

Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.30 - 01.30.

Lördag 15

FAMILJ Historiedeckarna på Ålands sjöfartsmuseum. Ett spännande äventyr

Åland Swimrun – lång, kort eller sprint?

I fjol tog sig Anders Wallensten och Fredrik Rosenholm under två dagar från Eckerö till Geta genom att springa och simma sig igenom den nordvästra skärgården.
Foto: Jacob Saurén

3,5, 15 eller 51 kilometer, hur långt orkar du springa och simma? Helgen den 21–22 september är det dags för Åland Swimrun och det finns något för alla, från motionärer till finska mästare.

Åland Swimrun är en tävling som lever upp till sitt namn, som tävlande ska du både springa och simma genom de vackra åländska landsbygdslandskapen.

Den långa sträckan, som i år även fungerar som finska mästerskapen i swimrun, går hela vägen längs norra Ålands kustlinje, från Käringsund resort i Eckerö i väst till Havsvidden i Geta i norr. Totalt rör det sig om 51 kilometer för den

erfarne motionären som inte är rädd för att testa sina gränser.

För den som vill prova på finns supersprinten som är 3,5 kilometer lång och för den som känner sig lite mer säker på sin förmåga finns korta banan på 15 kilometer.

Otto Johansson

för barn. Hamngatan 12, Mariehamn. Kl. 13.00-13.30 och kl. 13.30-14.00

NÖJE Dj IBZ i nattklubben på Hotell Arkipelag. Strandgatan 35, Mariehamn.

STADSVANDRING Alla trädgårdar bär på en historia, Mariehamn. Sommarens sista stadsvandring med start i Tullarns äng. Mariehamn. Kl. 14.00.

FAMILJ Sagostund på Stadsbiblioteket. Vi läser vackra dikter ur Ulf Starks Djur som ingen sett utom vi i grupprummet vid lånedisken. Barnen får sedan rita sitt alldeles eget fantasidjur. Strandgatan 29, Mariehamn. Kl. 14.00.

NÖJE Trubadurunderhållning med Johan Henriksson på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Söndag 16

NÖJE Glen Matlock (UK), originalbassist i Sex Pistols spelar på Pub. OBS! Eventet är utsålt! Torggatan 1, Mariehamn.

Måndag 17

LIGAFOTBOLL IFK Mariehamn spelar på Wiklöf Holding Arena. IFK Mariehamn-SJK. Idrottsgatan 00, Mariehamn. Kl. 19.00.

Onsdag 19

NÖJE Trubadurunderhållning med Anders Fryestam på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Torsdag 20

NÖJE Trubadurunderhållning med Anders Fryestam på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Fredag 21

FAMILJ Skördefesten på Åland. Åk runt från gård till gård under Skördefesten. Ät och drick lokala produkter på plats och köp godsaker med dig hem. Kl. 11.00–20.00.

MOTION Åland Swimrun, Åland. Löpning och simning mellan öar. Olika distanser och olika startplatser: Havsvidden i Geta samt Käringsund Resort & Conference i Eckerö.

NÖJE Dj Simolin spelar i nattklubben på Arken. Strandgatan 35, Mariehamn. Kl. 22.00 - 04.00.

NÖJE Trubadurunderhållning med Anders Fryestam på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Lördag 22

FAMILJ Skördefesten på Åland. Åk runt från gård till gård under Skördefesten. Ät och drick

lokala produkter på plats och köp godsaker med dig hem. Kl. 11.00–20.00.

MOTION Åland Swimrun, Åland. Löpning och simning mellan öar. Olika distanser och olika startplatser: Havsvidden i Geta samt Käringsund Resort & Conference i Eckerö.

NÖJE Dj Simolin i nattklubben, Hotell Arkipelag. Strandgatan 35, Mariehamn. Kl. 22.00 - 04.00.

NÖJE Liveband på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.30 - 01.30.

Söndag 23

FAMILJ Skördefesten på Åland. Åk runt från gård till gård under Skördefesten. Ät och drick lokala produkter på plats och köp godsaker med dig hem. Kl. 11.00–17.00.

LIGAFOTBOLL IFK Mariehamn spelar på Wiklöf Holding Arena. IFK Mariehamn-TPS. Idrottsgatan 00, Mariehamn. Kl. 19.00.

Tisdag 25

FAMILJ Sagostund på kvällstid, Jomala bibliotek. Vikingaåsens skola, Prästgården by, Jomala. Kl. 18.30 - 19.00.

KONSERT Thomas Enroth - Flyttfåglar, Alandica. Pianokonsert. Strandgatan 33, Mariehamn. Kl. 19.00.

Evenemangen fortsätter på nästa uppslag

Team Sportia ♥ Löparskor!

"Alltså, vi gillar ju det här med löpning och det är otroligt viktigt att ha ett par skor som passar för bästa upplevelse, oavsett träningsform! Kom in om prova och hitta den modell som passar just dig! Nu kör vi en rejäl löparskokampanj och du hittar fler modeller i butiken. Välkommen till oss i Maxinge!"
Adam Lindberg, Store Manager och på fritiden aktiv löpare.

109.-

NIKE ZOOM PEGASUS 35
En lätt och neutral löparsko med mjukt dämpning. Dam- och herrstorlekar.

159.-

SAUCONY PEREGRINE 8
En mycket följsam och bekväm trailsko med rejäl sula för bra grepp på ojämnt underlag. Dam- och herrstorlekar

129.-

HOKA SPEEDGOAT
En neutral och väldämpad trailsko med bra grepp. Dam- och herrstorlekar.

119.-

HOKA CLIFTON 5
En lätt, neutral och väldämpad sko. Dam- och herrstorlekar.

69.-

NEW BALANCE 490
En lätt och neutral löparsko. Dam- och herrstorlekar.

99.90

NEW BALANCE FRESH FOAM KAYMIN
En neutral löparsko med skön dämpning. Dam- och herrstorlekar.

159.-

NEW BALANCE 860v8
En stabil och väldämpad sko med pronationsstöd. Dam- och herrstorlekar.

129.-

ASICS GT-1000
En stabil löparsko med pronationsstöd och FlyteFoam-dämpning i sulan. Dam- och herrstorlekar.

Team Sportia Åland
Maxinge Center
Telefon: 38 690
teamsportia.ax
Öppet: må-fre 10-20, lö 10-17, sö 11-16

TEAM SPORTIA
Hela Ålands sportaffär!

CYKEL-REA!

Alla vårens modeller på rea!

Erbjudandet gäller t.o.m. 30.10.2018 eller så länge varorna räcker. Går ej att kombinera med andra erbjudanden.

REA

AM TIA

Här är några exempel, du hittar fler modeller i butik!

Cykelvasan nästa?

959.-
(1.099.-)

SCOTT SCALE 980
29" MTB

599.-
(699.-)

SCOTT ASPECT 980
En bra instegsMTB med 29" däck

459.-
(549.-)

SCOTT ASPECT 670
26" MTB
Bra barn-/ungdomscykel

499.-
(699.-)

NISHIKI TIMBUK
26" juniorstorlek
Med fotbroms

479.-
(599.-)

CRESCENT BJARKE
26" juniorstl.

209.-
(259.-)

CRESCENT SVAVA
16" 1-v

499.-
(599.-)

CRESCENT MILLI/YOKTO
28" hybrid 24-v

699.-
(799.-)

CRESCENT KEBNE/HOLMA
28" hybrid, fullt utrustad

349.-
(429.-)

CRESCENT TEAM JR
20" 8-v

499.-
(649.-)

CRESCENT LONE
24" 7-v, juniorstl.

Team Sportia Åland
Maxinge Center. Telefon: 38 690
Öppet: må-fre 10-20, lö 10-17, sö 11-16

m TEAM SPORTIA
MAXINGE
Hela Ålands sportaffär!

Evenemang

SEPTEMBER

Onsdag 26

NÖJE Legendariska punkrockbandet Dr. Feelgood (UK) på Pub Ettan. Torggatan 1, Mariehamn. Kl. 20.00 - 22.00.

NÖJE Trubadurunderhållning med Tomas Wahlgren på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Torsdag 27

NÖJE Trubadurunderhållning med Tomas Wahlgren på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Fredag 28

CITY MARIEHAMN Open by Night i centrum. Mariehamn. Kl. 18.00 - 22.00.

SHOW "Gå ut & var glad din jävel" med Zandra Lundberg, Mariehamns stadshus. Torggatan 17, Mariehamn. Kl. 19.00.

NÖJE Trubadurunderhållning med Tomas Wahlgren på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

NÖJE Dj Larsis i nattklubben på Hotell Arkipelag. Strandgatan 35, Mariehamn. Kl. 22.00 - 04.00.

Lördag 29

HUNDUTSTÄLLNING Åland Dog Show, Eckeröhallen. Käringsundsvägen 85, Eckerö.

NÖJE Dans vid Käringsund Resort & Conference. Käringsundsvägen 194, Eckerö.

FISKE Fisketävlingen Getadraget. Catch- och releasefisketävling i Geta. Geta.

WORKSHOP Folkmusikjam med Emma Hessel, Övernäs skola. Västra skolgatan 4, Mariehamn. Kl. 09.30 - 11.30.

SÅNGTÄVLING Havets röst, Alandica. Sångtävling för nordiska och baltiska klassiska sångare födda efter 1987. Strandgatan 33, Mariehamn. Kl. 11.00.

SHOW "Gå ut & var glad din jävel" med Zandra Lundberg, Mariehamns stadshus. Torggatan 17, Mariehamn. Kl. 19.00.

NÖJE Trubadurunderhållning med Tomas Wahlgren på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

NÖJE Dj Larsis i nattklubben på Hotell Arkipelag. Strandgatan 35, Mariehamn. Kl. 22.00 - 04.00.

Söndag 30

HUNDUTSTÄLLNING Åland Dog Show, Eckeröhallen. Käringsundsvägen 85, Eckerö.

OKTOBER

Tisdag 2

FÖRELÄSNING Konsten att njuta av livet – och ändå få saker gjorda med Olof Röhlander, Alandica. Strandgatan 33, Mariehamn. Kl. 18.30.

Onsdag 3

NÖJE Trubadurunderhållning med Anders

Havets röst samlar Östersjöns sångfåglar

Den 29 september är det dags för sångtävling Havets röst. Med en prissumma på 6.000 euro samlar den några av Nordens och Baltikums bästa klassiskt tränade sångare.

"En röst att förena kulturella intressen i renare levnadssätt, vänskap, passion för befrämjandet av högre kulturarv och musik".

Så beskriver arrangörerna själva sångtävlingen Havets röst som går av stapeln för andra året i september.

Sommarälänningarna **Annika Ollinkari** och **Mikael Fagerholm** kom med idén om att ordna en sångtävling för Östersjöns bästa talanger på Åland, och understödda av åländska kommerserådet **Anders Wiklöf** blev den första upplagan verklighet i fjol.

Den 29 september är det dags för andra upplagan av sångtävlingen där man som publik kan ta del av Nordens och Baltikums bästa klassiskt tränade sångare födda efter 1987 på Alandicas stora scen.

Otto Johansson

Mezzosopranen Tuuri Dede vann finalen i tävlingen Havets röst 2017. I finalen sjöng hon sånger av Gustav Mahler och Camille Saint-Saëns. Prissumman var 6.000 euro. Till höger publikens favorit Martin Lissel. Foto: Theresa Axén

Björklund på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Torsdag 4

NÖJE Trubadurunderhållning med Anders Björklund på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Fredag 5

NÖJE Dj i nattklubben, Hotell Arkipelag

Strandgatan 35, Mariehamn

Kl. 22.00 - 04.00

NÖJE Trubadurunderhållning med Anders Björklund på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Lördag 6

WORKSHOP Folkmusikjam med Emma Hessel, Övernäs skola. Västra skolgatan 4, Mariehamn. Kl. 09.30 - 11.30.

SHOW "Gå ut & var glad din jävel" med Zandra Lundberg, Mariehamns stadshus. Torggatan 17, Mariehamn. Kl. 19.00.

KONSERT Back to the 60's – The Big Reunion, Breidablick. En extra föreställning med Ålands mest populära poporkestrar från 1960-talet. Markusböle, Finström. Kl. 19.30

NÖJE Dj i nattklubben, Hotell Arkipelag. Strandgatan 35, Mariehamn. Kl. 22.00 - 04.00.

NÖJE Bardanz med Conny Henrix orkester på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.30 - 01.30.

Söndag 7

KONSERTBERÄTTELSE Karelen, Karelen, Alandica. En konsertberättelse om flykt och livslång längtan tillsammans med bland andra kören Flera röster. Strandgatan 33, Mariehamn. Kl. 16.00.

LIGAFOTBOLL IFK Mariehamn spelar på Wiklöf Holding Arena (Idrottsparken). IFK Mariehamn-FC Lahti. Idrottsgatan, Mariehamn. Kl. 17.00.

SHOW "Gå ut & var glad din jävel" med Zandra Lundberg, Mariehamns stadshus. Torggatan 17, Mariehamn. Kl. 19.00.

Onsdag 10

FÖRELÄSNING Lär dig förstå ditt och andras beteende med Thomas Erikson, Alandica. Strandgatan 33, Mariehamn. Kl. 18.30.

SHOW "Gå ut & var glad din jävel" med Zandra Lundberg, Mariehamns stadshus. Torggatan 17, Mariehamn. Kl. 19.00.

NÖJE Trubadurunderhållning med Spencer Strand på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Torsdag 11

KONSERT Taube sjunger Taube – Sven-Bertil Taube med Gävle Symfoniorkester, Alandica. Strandgatan 33, Mariehamn. Kl. 19.00 - 21.20.

NÖJE Trubadurunderhållning med Spencer Strand på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Fredag 12

NÖJE Dj i nattklubben, Hotell Arkipelag. Strandgatan 35, Mariehamn. Kl. 22.00 - 04.00.

NÖJE Blues Friday på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.30 - 01.30.

Lördag 13

MOTION Kanonloppet/Ålandsmarschen från Finström till Mariehamn, Åland. Ålands största motionslopp i terräng. 22,5 km från Finström till Mariehamn i varierad terräng den 13 oktober. Även Lilla Kanonloppet och Julleppet. Start i Breidablick, Markusböle. Kl. 10.00.

NÖJE Trubadurunderhållning på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

NÖJE Dj i nattklubben, Hotell Arkipelag. Strandgatan 35, Mariehamn. Kl. 22.00 - 04.00.

Söndag 14

TRAV Travtävlingar på Ålandstravet. Travvägen, Mariehamn. Kl. 12.00.

Onsdag 17

NÖJE Trubadurunderhållning med Jonny Wester på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Torsdag 18

NÖJE Trubadurunderhållning med Jonny Wester på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

Fredag 19

NÖJE Trubadurunderhållning med Jonny Wester på Parks bar. Norra Esplanadgatan 3, Mariehamn. Kl. 22.00 - 01.30.

NÖJE Dj i nattklubben, Hotell Arkipelag. Strandgatan 35, Mariehamn. Kl. 22.00 - 04.00.

BOKA TID för Emmi-pet tandbehandling!

Har hunden problem med tandsten? Vi gör EMMI-PET ultraljudsbehandlingar i butiken. Rena tänder utan nedsövning. Behandlingen tar ca 45 min.

Linda fortsätter med sin KLOKLIPPNING!

Håll utkik på FB efter datum. Hon hjälper även till med kloklipp då hon är på plats i butiken samt öronplock & puts vid behov.

Vi finns på Instagram & Facebook!

VÄLKOMMEN!

Vard. 9-18, tors. 9-20, lörd. 10-16

I SITTKOFF, TEL. 14 024

SYNSKÄRPAN OPTIK

TERMINAL- ELLER LÄSGLASÖGON PÅ KÖPET!

Köp progressiva glasögon med anti-reflex från vårt premiumsortiment och få läs- eller terminalglasögon på köpet

Erbjudandet gäller 1-30/9. 1,5 index i par 2, böge för 300 kr ingår

Din personliga optiker i Roslagen

NORRTÄLJE: Billborgsgatan 1, tel. 0176 109 00

ÅKERSBERGA: Rallarvägen 8, tel. 08 540 220 05

HALLSTAVIK: Uppsalavägen 7, tel. 0175 200 25

RIMBO: Centralvägen 3C, tel. 0175 720 20

Öppet: vardagar 10-18, lördag stängt

En helt ny känsla av frihet med nya CTC EcoAir 600M

www.ctc.se

Nu lanserar vi nästa generations luft/vattenvärmepumpar.

Ny teknik, ny design och otroligt låg ljudnivå gör att CTC EcoAir 600M tillhör några av Sveriges bästa värmepumpar. Kort sagt – minimalt underhåll och maximal frihet! Läs mer på ctc.se

PS: FINNS I 3 STORLEKAR: CTC ECOAIR 610M, 614M & 622M

SYSTEM A+++ A+++

TRYGGHETS FÖRSÄKRING 16 UPP TILL 10 ÅR

ctc
VÄRMEPUMPAR

* CTC EcoAir 614M-622M – Energieffektivitetsklass, värmesystem inkl. styrning (skala A+++ till G).

HEBO-RÖR Ab

Öppet: mån-tor kl. 8-17, fre kl. 8-15 Haraldsbystrand 21 • Tel. 41 980 • www.hebo.ax • info@hebo.ax

Slitstarka

friluftskläder

I FLERA FÄRGER OCH MODELLER

Keb byxa i G-1000 och stretch 199,-

Vindtäta och vattenavvisande jackor 205,-

hanuag 195,-

Ryggsäck 141,-

MORAKNIV Svampkniv 32,-

MORAKNIV Eldris 28,-

COAST pannlampa 59,-

Jakt- och Fiskebutiken Äventyret Ab

Torggatan 12, tel. 23 860

VI FINNS PÅ facebook

Sevärt

Bomarsunds fästningsområde

Bomarsund, Sund

Området kan besökas året om.

Bomarsunds fästning uppfördes åren 1832–1854. Åland var då ryskt och befästningen var avsedd för de ryska truppstyrkorna på ögruppen. Ruinerna av fästningen utgör idag ett av Ålands märkligaste fornminnen.

Ehns

Styrningsgatan 1, Mariehamn

Måndag–fredag kl. 10–17, lördag kl. 10–14.

Galleri Juha P – Tavlor av Juha Pykäläinen.

Finströms bibliotek

Godbyvägen 1416, Godby

Måndag–onsdag kl. 12–20, torsdag kl. 10–16, fredag kl. 10–14.

September – Nanna Sjöström, grafik

Oktober – Monica Palme, akvareller, naturmotiv

November – Marina Jansson, tecknat och målat

December – Lise Wikström, tomtar

Föglö bibliotek

Degerby, Föglö

Måndag och torsdag kl. 10.00–13.00 samt

Måndag och onsdag 16.30–20.00

September–oktober – Keathy Ericsson–Jourdan

Galleriet

Torggatan 15, Mariehamn

Måndag–fredag 11–17.30

Lördag 10–14.

2 augusti – Jenny Nylund, virkat

Galleri Skarpans

Skarpansvägen 27, Mariehamn

Tisdag–fredag kl. 11–17.

6–27 september – I tystnaden, målningar av Henrika Lax.

Jomala bibliotek

Skolvägen 3, Jomala

Sommaröppet tisdag kl. 14–20, onsdag kl. 10–15, torsdag kl. 14–20

3–27 september – Inspirerad av Marimekkotyget, handarbete i lapptäcksteknik av Ulla Holmberg

Kastelholms slott, Jan Karlsgårdens friluftsmuseum, fängelsemuseet Vita Björn

Kungsgårdsallén 5, Sund.

Öppna alla dagar 2 maj–16 september, kl. 10–17 (slottet till kl. 18 i juli).

Whitney Andersons första internationella utställning "Animal Kingdom" visas på Nordens institut på Åland.

Foto: Hülya Tokur-Ehres

Kökar bibliotek

Karlby, Kökar

Tisdag och torsdag kl. 11–14, onsdag kl. 15–19

11 september–8 november – Djur, fiskar och andra typer av Annica Andersson

Lemlands bibliotek

Skolvägen 3, Lemland

Tisdag och torsdag kl. 9.00–13.00 och 18.00–20.00

Onsdag 9.00–15.00

7 juni–30 augusti – Daylight, oljemålningar av Erica Signell

Mariehamns museet

Ålandsvägen 42, Mariehamn

Alla dagar kl. 12–16.

1 juni–31 augusti – Trädgården - en del av Mariehamns historia

Mariehamns stadsbibliotek

Strandgatan 29, Mariehamn

Måndag–torsdag kl. 9–20, fredag kl. 9–18, lördag kl. 10–16.

4–23 september – Mormorsrutor och lappteknik, Kristina Wigren

25 september–14 oktober – Allt som glimmar, akrylmålningar Emmelie Svanfelt

NIPÅ

(Nordens institut på Åland)

Köpmansgatan 4, Mariehamn

Vardagar kl. 13.00–16.00

3 september–5 oktober maj – Animal Kingdom, Whitney Anderson

11 oktober–9 november – Bodies and other landscapes – a non-perfect exhibition, Peter Sundström

Sjökvarteret

Östra Hamnen, Mariehamn

Öppet året om.

Hantverk, skuthamn och sjöviste. Skepps- och båtbyggerimuseum, motormuseum.

Sunds bibliotek

Sundsvägen 1158, Finby

Måndag kl. 17.30–20.30, tisdag kl. 10–16, torsdag kl. 17.30–20.30.

12 juni–28 september – Fotografier från 1900-talets början tagna av Anselm Sjöbad.

12 juni–28 september – Alster med temat djur och natur, Tosarby daghem

Telemuseet i telefonkiosken

Vargata, Vårdö

Öppet alla dagar, dygnet runt.

Teleinformation på svenska, finska och engelska.

Ålands kulturhistoriska museum

Ålands konstmuseum

Storagatan 1, Mariehamn

Tisdag–söndag kl. 11–17, torsdagar till kl. 20.

Nya basutställningar på båda museerna sedan augusti i 2016.

1 juni–9 september – Det ligger i tiden, en djupdykning i människors relation till tiden.

Obs! Ålands konstmuseum bygger nya utställningar och är stängt 10-27 september.

Ålands emigrantinstitut

Norra Esplanadgatan 5, Mariehamn

Vardagar kl. 12.00–16.00

Ålands Sjöfartsmuseum

Hamngatan 2, Mariehamn

Alla dagar kl. 11–16

I basutställningen finns spännande berättelser och fantastiska saker. Även interaktiva stationer. För barn: Ruby och havet.

7 mars 2018–28 februari 2019 – Tro, Hopp och Kärlek – utställning om sjömanstatueringar

Önningebymuseet

Önningeby, Jomala

Tisdag–söndag kl. 11.00–16.00

10 juni–31 augusti – Sommarsalongen FLYKT, 33 utvalda alster av 20 konstnärer.

De senaste uppdateringarna hittar du på aland.com

FAKTA OCH ANNONSERING

UPPLAGA	50 000 ex
SPRÅK	svenska, finska, engelska och tyska i separata upplagor
FORMAT	210x280 mm (veckotidning)
SIDANTAL	70
DISTRIBUTION:	Visit Ålands kanaler, beställningar, mässor, via turistinfo, på fartygen till Åland, via branschföretagen, näringslivsorganisationer och offentlig sektor.

KONTAKTA:

Pia Karlsson
Tel. 0457 548 3027, pia@strax.ax

Bengt Johansson
Tel. 0457 313 5559, bengt@strax.ax

ANNONSERA I ÅLAND TRAVEL MAGAZINE 2019!

Nu står vi i startgroparna för att påbörja produktionen av Åland Travel Magazine 2019. Under sommaren har vi tagit mängder med nya spännande, säljande bilder!

Premiärutgåvan i år möttes av stort intresse och mängder av beröm från branschfolk, beslutsfattare och turister. Särskilt har man uppskattat dom attraktiva bilderna och den luftiga layouten.

Nästa utgåva lanseras i januari 2019.

Vill du ha ett eget ex? Mejla bengt@strax.ax så postar vi ett omgående! Eller besök www.strax.ax/travel och läs den elektroniska versionen.

strax

www.strax.ax • telefon 525 875

Strax Kommunikation är utgivare och finansierar magasinet genom annonser.
Distribution, översättningar och faktagranskning: VisitÅland.

NYA RYMLIGA PEUGEOT 308 SW

Peugeot 308 SW Active PureTech 130
239 €/mån* eller **25 841 €**
inkl. lev.kostn. 600 €.

PÅ KÖPET VINTERDÄCKSPAKET

PEUGEOT

***Finansieringsexempel Peugeot 308 SW Active PureTech 130:** Pris 25 841 € (inkl. lev.kostnader), handpenning 6 000 €, avtalsstid 72 mån, månadsrat 238,57 €, krediten tot. 19 841 €, avvikande sista rat 5 600 €. Månadsraten inkluderar ränta 2,4%, uppläggningsavgift 190 € och handläggningsavgift 9 € / mån. Kreditkostnader totalt 2 706,84 €, kredit och kreditkostnader totalt 22 547,34 €, bilens totalpris 28 547,34 € och effektiv ränta 3,52 %. För finansieringen krävs godkänd kreditvärdighet och optimal bilförsäkring. Kreditgivare är AX Finans Ab, Köpmansgatan 4, 22100 Mariehamn.

**KOM IN SÅ BERÄTTAR VI MER!
PS. HINNER DU INTE IN FÖRRÄN VI STÄNGER?
RING OSS SÅ LÖSER VI DET!**

Bilförsäljning: Sven tel. 329 920, Conny tel. 329 922, Pontus tel. 329 926 **Reservdelar:** tel. 329 921 **Verkstadsbokning:** tel. 329 935

ax FINANS
PRIVATLEASING
& AVBETALNING

BRA OCH SNABB FINANSIERING ORDNAS!
HåWe-bil
VÄNSKAP SOM HÅLLER
www.hawe-bil.com
Mö-to: 08.00-17.00 Fre: 08.00-16.00

TOYOTAS WINTER PACK

Vinterdäck på lättmetallfälgar, bagagerumsmatta & gummimattor.
Kampanjen gäller tillsvidare

Winter Pack 490€
gäller Yaris, Aygo, Auris, Corolla & Prius

Winter Pack 690€
gäller RAV4 och C-HR

Winter Pack 990€
gäller Avensis

METALL-/ ELLER PREMIUMFÄRG 0€ till Yaris, Avensis, Auris & RAV4

Yaris 1.5 Elhybrid Active
Pris från 20 534,09 €
Förbrukning 4,2 l/100 km, CO₂-utsläpp 108 g/km.

C-HR 1.8 Elhybrid Active
Pris från 30 351,43 €
Förbrukning 3,8 l/100 km, CO₂-utsläpp 110 g/km.

Avensis 1.8 Valvematic Active Edition Touring Sports Multidrive S
Totalpris 29 995,93 €
Förbrukning 6,0 l/100 km, CO₂-utsläpp 142 g/km.

Öhmans Bil
Bilförsäljning • Service • Reservdelar • Plåtverkstad

www.ohmansbil.ax
www.toyota.fi • www.toyota.se

Lövuddsvägen 3
22 120 Mariehamn
Tel 543 500

Bilförsäljning
Mån - Fre 09.00-17.00
Lör: 11.00-14.00

Verkstad
Mån - Tor 08.00-16.30
Fre 08.00-15.00

Reservdelar
Mån - Tor 08.00-16.30
Fre 08.00-15.00

TOYOTA

ALWAYS A
BETTER WAY